

Færdig som lærer, da han blev blind - i dag leder han stor virksomhed!

Der findes sikkert ikke nogen invalideret, der ikke kan beskæftiges, men befolkningen er negativ: HVIS MAN LADER EN BLIND PASSE EN KIOSK, DALER SALGET, påstår forhenstående matematiklærer DAN THUSTRUP, der ikke lod sig slå ud, da han for 8 år siden blev total blind

AF PETER LERCHE

MAN læser i disse år mange solstrålende historier om unge, der begynder med et par flade hænder, og som nu har virksomheder med millionomsætning. Opskriften på succes'en er næsten altid den samme, ingredienserne er de samme, mens garnituren kan varieres. Men her er nu en historie, der er anderledes, selv om resultatet også i dette tilfælde bliver det samme: en millionomsætning. Det tør jeg stå inde for, al den stund historiens fortæller, direktør Dan Thustrup, inden for den eftermiddagstime, vor samtale varede, omsatte for omkring en million kroner. Ganske vist langt fra fortjeneste altsammen, men alligevel. Det er ganske godt skuldret af en mand, der ikke kan se.

INDEN vi så i øvrigt begynder forfra, må De vide, at denne usædvanlige Dan Thustrup er administrerende direktør for Handicappedes Kuverteringsbureau, og samtidig har hans kone halvdelen af aktierne i et tilsvarende foretagende, Blindes adresseringsbureau, som Dan Thustrup i øvrigt også startede i sin tid. Hvad et kuverteringsbureau er for noget, ved De måske ikke, men det ved alle de store virksomheder og institutioner, der daglig sender Dem en tryksag. Disse virksomheder og institutioner har naturligvis ikke selv mandskab til at sende Dem alle disse tryksager, og så er det, de ringer til Thustrup og siger:

— Kan De ikke lige sende halvdelen million af denne tryksag ud til Danmarks husstande?

— Jo, siger Thustrup. Det bliver nøjagtig 750.000 kr. til portoen, og dem vil vi gerne have kontant. Resten får De 30 dages kredit på.

Det var sådan en ordre — og flere mindre — direktør Thustrup sad og tog imod, mens han fortalte os sin historie. Som De ser: det er tal, der løber rigtig pænt op, men selvfølgelig er det ikke et one-man-show, selv om Dan Thustrup har hovedrollen. Han har et par hundrede handicappede medarbejdere rundt om i Storkøbenhavn, og disse mennesker tjener alle en ugeløn på omkring 300 kr. ved siden af invalidehjælpen.

Akt dette foregår ikke fra et stort blankpoleret direktionskontor, men fra et hjørne af en lille stue i Ballerup. I hjørnet sidder direktør Thustrup med sine to telefoner.

Tragedien på Mon

Det begyndte med en menneskelig tragedie for nogle år siden. Den unge matematik- og fysiklærer fra Humble Realskole på Langeland stod en efterårsdag og maled på Møn. Ikke noget større kunstværk.

Jeg var nærmest en slags trommesals-maler. Det var hans hobby. Pludselig sprøjtede noget farvestof op i hans højre øje, og så stod han der og kunne ikke se. Han var nemlig i forvejen født blind på det andet — det venstre — øje. Der gik nu betændelse i det højre øje, og snart efter var han totalt blind.

— Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg bandede over, at uheld

det ikke var gået ud over naboen i stedet. Samtidig gik det med forfølelse op for mig, at jeg havde kunnet se. Det, at man kan se, er jo en selvfølge, som man ikke spekulerer på. Det minder lidt om, at vi først opdagede, vi havde et fædreland, da vi ikke havde det mere. Under krigen. Men det er godt gjort, at man skal miste synet for at vide, at man kunne se, ikke?

Nu er der imidlertid inden for det sidste årstid sket det mærkelige, at jeg er begyndt at kunne skimte med det venstre øje, som ellers var blindt i forvejen. Dette øje, som man kunne kalde et dovent øje, er ved at blive trænet op. Det skulle bare være sket for 40 år siden. Man skulle have sat en klap for det højre øje, så det venstre var blevet nødt til at se fra begyndelsen. Men det gjorde man altså ikke dengang. I dag kan jeg skimte så meget med det, at jeg igen er begyndt at vælte alting.

Jeg blev hysterisk

— Hvad gør man, når sådan noget sker?

— Man bliver hysterisk, for det er jo forfærdeligt. Man kan måske begynde at drikke, men hvad hjælper det? Man bliver vanskkelig at omgås. Indtil man efterhånden opdager, at det var 100 gange værre, hvis man havde mistet hørelsen. Så bliver man mistænksom. Det er ikke helt ved siden af, når man taler om den blinde stakkel og det døve spektakel. Det er også typisk, at døve lettere ud-

Telefonen ringer, og en ordre på 7-800.000 kr. er hjemme

sættes for ulykker i færdslen end blinde. Jeg kan sagtens færdes alene overalt. Jeg kan så at sige høre en lygtepæl, og jeg kan mærke, om jeg går på højre eller venstre side af kørebanen.

Men i begyndelsen sætter man sig med hænderne i skødet og siger, at det er ad helvede til. Det gjorde jeg i 3-4 år. Jeg var efterhånden blevet gift. Lærerarbejdet var selvfølgelig opgivet. En ikke-seende kan ikke undervise i matematik og fysik. Ind imellem skrev jeg en novellesamling og lidt artikler til bladene.

Hvis jeg ikke havde overvundet det, var jeg blevet sindssyg. Det kan ikke nytte noget, man tror, man ikke selv kan spise eller gå på gaden. Så bliver man tosset.

Direktør DAN THUSTRUP og hans frue ved en fælsmaskine, der kan klare 30.000 tryksager i timen

Det kan heller ikke nytte, man anlægger fuldkæb, fordi man tror, man ikke kan barberer sig uden spejl. I øvrigt fik jeg at vide, at mit fuldkæb var reвердт, så det lod jeg falde. Så fik jeg en elektrisk barbermaskine, men nu barberer jeg mig på gammeldags vis, og det går udmærket. Hvor mange mænd ser sig i øvrigt i spejlet, når de barberer sig.

Episoden i entreen

En dag kom min kone og jeg hjem fra en spadseretur, og da min kone så, at der igen lå en masse tryksager i entreen, blev hun irriteret.

— Så skal jeg igen ned i skraldespanden, mumlede hun. Men nu slog ideen ned i mig. Du laver selvfølgelig en organisation af blinde, som kan false og lægge alle disse tryksager i kuverter og få dem sendt afsted. Jeg skrabede penge sammen til en telefon, og så gik jeg rundt og forsøgte at hverve kunder til De Blindes Adresserbureau.

Det var min første brøler. Jeg skulle aldrig have sagt, de var blinde, selv om det nu er min erfaring, at blinde kan gøre det hurtigere end seende.

Efterhånden som jeg kunne bevise, at dette er rigtigt, kom kunderne. Men det gik trægt i begyndelsen. Vi var ved at dø af sult, men vi overlevede altså. Nu driver jeg Handicappedes Kuverteringsbureau. Jeg trak mig ud af De blindes, men min kone har stadig halvdelen af aktierne i det selskab, og hvem ved, om vi ikke slutter os sammen? Vi har i hvert fald nu store planer om erhvervelse af en ejendom, og vi regner med, at vi i år skal af med en halv million kroner alene i lønninger til de handicappede. Så det er min tanke, at de hver dag skal køres i særlige busser til arbejdspladsen, og de skal naturligvis — ligesom andre mennesker — selv betale for transport ud af ugelønnen. Der er i øvrigt så mange områder, hvor man kunne finde et job til dem. De ikke-seende er glimrende til at passe omstillingsbord, og invaliderede kunne sagtens sidde ved ekspeditionerne på postkontorerne og lignende steder. Eller være billetter på busser og i sporvogne. Der findes sikkert

ikke nogen invalideret, som ikke kan beskæftiges, men mentaliteten i befolkningen er negativ.

Lad os tage et eksempel: en mand siger til en ikke-seende: du skal have en chance, pas min bladviosk. Det er kun et spørgsmål om, at du ved, hvor Anders And og de andre blade ligger. Men noget efter viser statistikken, at salget er dalende. Folk føler sig ilde tilpas og går til den næste kiosk. Det er det samme med pigen med den kolde arm i stormagasinet. Selv om hun måske er bedst, går kunderne videre. Havde vi været gennem to verdenskrige, havde vi været nødt til at bruge vore handicappede. Det må man gøre i Tyskland og i England og i Frankrig osv. DSB har det dog sådan, at får en af deres folk benene kort af, bliver han sat til at klippe billetter. Eller hvad med f. eks. at ansætte blinde i mørkekamrene? Lad dem dog få en fair chance. De handicappedes produktionsvevne er større end andres, fordi de sætter en ære i det. Jeg kender et eksempel på, at man ansatte blinde ved et transportbånd. Da ugen var gået, havde de 25 pct. mere i lønningssposen end de seende.

Man skal bare finde et område, hvor de handicappede kan klare sig 100 pct.

Hos os ligger de på fra 7 til 12 kroner i timen, så med en 40 timers arbejdsuge kan de jo have en 300 kroner plus deres invalide-tillæg, som ikke tages fra dem. Vi omsætter nu millioner, og vi arbejder i døgn drift, fordi reklame er livsvigtig, uanset hvad der står i den.

Millioner?

— Er De selv blevet millioner?

— Jeg håber at blive det.

— Er dette da ikke idealisme?

— Jo — plus et forsøg på at klare mig selv. Selvfølgelig vil jeg da gerne tjene penge, hvis det ikke går ud over andre. Jeg kunne godt tænke mig at betale en million i skat.

Oprøret mod Hitler som politisk drama

Blandet modtagelse af Hans Helmut Kirsts skuespil om 20. juli-opstanden

■ DEN TYSKE FORFATTER Hans Helmut Kirst udgav sidste år en halvdokumentarisk bog om 20. juli-opstanden, som han nu har dramatiseret. »Opstanden« havde forleden premiere på Freie Volksbühne i Berlin i Erwin Piscators iscenesættelse.

Både bog og drama er baseret på kendsgerninger, har Kirst for sikret. Mange af dialogerne er ordret gengivet, men hovedpersonen von der Schulenberg optræder ikke under sit eget navn, men som forbilledet for en kaptajn von Brackwede.

Kritikken skriver, at Kirst fortæller om idealister og opportuniste på en overbevisende måde, men stiller næppe virkelig interesserede tilskuere tilfreds. De ønsker en klarere adskillelse mellem historiske fakta og digterisk frihed. Det fremgår ret tydeligt, at Hans Helmut Kirst har villet bryde 20. juli-tabuet. Han vil hverken forherlige den kreds, der gjorde oprør mod Hitler eller bagatellisere deres indsats. Det, der lykkes bedst i »Opstanden«, er efter flere kriti-

Hans Helmut Kirst

keres mening en scene, hvor Kirst skildrer forholdet mellem 20. juli-manden Brackwede og Gestapo-manden, der tager alle eventualiteter i betragtning og støtter den, der vinder.

Andre kredse er mere utilfredse. En kreds af overlevende fra attentatet mod Hitler, »Arbeitskreis 20. juli«, har udtrykt deres skarpeste protest mod Kirsts opfattelse af opstanden. Den har intet med virkeligheden at gøre, hedder det.